

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

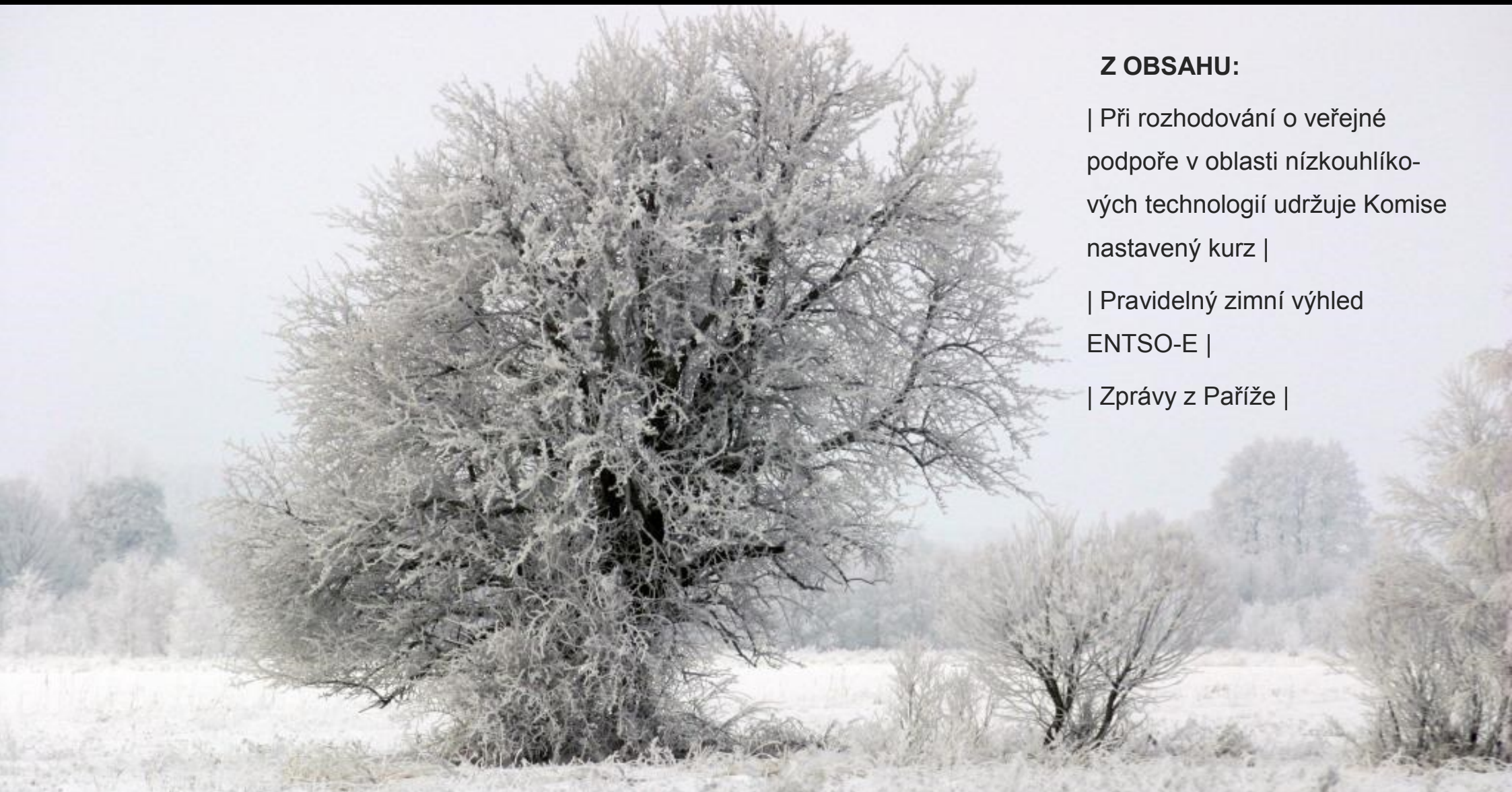
KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Z OBSAHU:

| Při rozhodování o veřejné podpoře v oblasti nízkouhlíkových technologií udržuje Komise nastavený kurz |

| Pravidelný zimní výhled ENTSO-E |

| Zprávy z Paříže |

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

řešení klimatických změn je příležitostí pro nízkouhlíkové zdroje i novou strategii ČEZ. V rámci nestátní zóny pro klimatické aktivity při 21. konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu jsme dobrovolně deklarovali snížit měrné emise CO₂ na vyrobenou MWh elektřiny v České republice o 46 % do roku 2020 oproti roku 2001. Na plnění cílů se musí podílet nejen státy, ale i průmysl, města a v každodenním rozhodování i každý z nás. Letošní klimatická konference byla výjimečná právě zapojením privátního sektoru, průmyslu a energetik, nejen co do počtu, ale především co do intenzity. Měsíční přípravy francouzského předsednictví a úzká koordinace s USA přinesly své plody v podobě první světové klimatické dohody, která se vztahuje na 195 zemí a EU. Jak ukazuje zkušenost z vyjednávání, přestává platit, že mezinárodní dohoda je podmínkou klimatické akce. Jednotlivé iniciativy jsou autonomní, často fungují na komerční bázi a globální dohoda je sice podstatnou součástí, nikoli však nezbytnou podmínkou pro snižování emisí. Postřehy z pohledu energetiky a průmyslu přinášíme v rubrice FAQ.

Děkuji všem čtenářům za přízeň a přeji krásné vánoční svátky a hodně štěstí a zdraví v Novém roce,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz
Ivo Hlaváč, ředitel divize vnější vztahy a regulace |
Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Jiří Horák | Michal Jedlička | Tomáš Pírk |
Jan Prášil | Kateřina Smrčková | Veronika Vohlídková |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost informací. |
Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise a z Freeimages.com.

**Státy se připojují
na stranu Komise****Při rozhodování
o veřejné podpoře
v oblasti nízkouhlíko-
vých technologií
udržuje Komise
nastavený kurz**

Oběhová unie

**STÁTY SE PŘIPOJÍ NA STRANU
KOMISE**

Velká Británie oslovila země, které podporují rozvoj jaderné energetiky s tím, že uvítá jejich zapojení do řízení proti rozhodnutí Evropské komise o slučitelnosti podpory pro jadernou elektrárnu Hinkley Point C s právem EU (**Rakousko v. Komise a Greenpeace Energy a další v. Komise**).

Česká republika se rozhodla připojit k oběma řízením a intervenovat ve prospěch stanoviska Komise vzhledem k tomu, že si vytyčila v oblasti jaderné energetiky obdobnou strate-

gií jako Velká Británie. Úmysl připojit se k řízení na podporu Komise zatím ještě projevil Velká Británie, Francie, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko a Polsko, zatímco Rakousko podpoří Lucembursko a Řecko. Zúčastněné strany budou uvedeny v Úředním věstníku Evropské unie jako účastníci řízení.

**PŘI ROZHODOVÁNÍ O VEŘEJNÉ
PODPOŘE V OBLASTI NÍZKOUHLÍ-
KOVÝCH TECHNOLOGIÍ UDRŽUJE
KOMISE NASTAVENÝ KURZ**

Počátkem prosince **Evropská komise rozhodla o souladu britského programu na přestavbu uhelné elektrárny v Lynemouth na zařízení pro výrobu elektřiny z biomasy s pravidly veřejné podpory. Notifikační řízení bylo zahájeno v prosinci minulého roku.**

Tento program veřejné podpory představuje jeden z mnoha projektů v rámci plánu

na podporu výstavby obnovitelných zdrojů energie ve Velké Británii (*Final Investment Decision Enabling for Renewables*). Samotná podoba podpory přestavby elektrárny Lynemouth vychází ze schématu tzv. rozdílové smlouvy (*Contract for Difference*), která byla ze strany Komise schválena již v případě připravované výstavby jaderné elektrárny Hinkley Point C. Konkrétní podoba podpory pak spočívá v provozní podpoře založené na poskytnutí příplatku nad rámec tržní ceny silové elektřiny. Délka trvání podpory byla stanovena do roku 2027. S ohledem na skutečnost, že elektrárna Lynemouth bude po své přestavbě využívat jako palivo dřevěné palety, zkoumala Komise mimo jiné i dopady na celosvětový trh s těmito výrobky za účelem posouzení případného narušení hospodářské soutěže v tomto odvětví. Ani v této části Komise neshledala rozpor s pravidly hospodářské soutěže. Schválení veřejné podpory k uvedenému projektu bylo ze strany Komise předvídatelné, neboť již v její předchozí rozhodovací praxi byly obdobné projekty s pozitivními dopady na snižování uhlíkových emisí schváleny.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENÁŘ
UDÁLOSTÍ

Státy se připojují
na stranu Komise

Při rozhodování
o veřejné podpoře
v oblasti nízkouhlíko-
vých technologií
udržuje Komise
nastavený kurz

Oběhová unie

OBĚHOVÁ UNIE

Evropská komise (EK) chce podpořit přechod evropské ekonomiky od lineárního k oběhovému modelu, který by měl ukončit plýtvání přírodních zdrojů a vzácných surovin.

Na začátku prosince přišla Komise s **balíkem legislativních návrhů a dalších iniciativ**, které jsou zaměřené na prevenci a lepší nakládání s odpady, recyklaci, omezení skládkování, nebo třeba zlepšení využívání surovin a odpadové vody. EK navrhla konkrétně upravit směrnici o odpadech, do níž chce pro EU zakotvit cíl do roku 2030 recyklovat 65% komunálního odpadu a snížit skládkování na maximálně 10% veškerého odpadu. Zjednodušit a zlepšit by se měly definice výpočtu množství odpadu. Výrobci produkující „zelenější“ výrobky či producenti, kteří podporují recyklaci výrobků na konci životního cyklu, by měli dostávat pobídky. EK nicméně zcela nezavrhuje ani spalování odpadu. V případě, kdy není možné tvorbě odpadu předejít a odpad nemůže být recyklován, tak je podle ní energetické využití obsahu

z ekonomických i environmentálních důvodů v řadě případů lepší než skládkování. Zavedení navrhovaných opatření by podle EK ušetřilo do roku 2035 zhruba 500 miliard tun skleníkových plynů a mělo by podpořit i evropskou ekonomiku. Reakce na balík, jehož první verzi tehdy nová EK loni v prosinci stáh-

la k přepracování, jsou různorodé. Zatímco EK návrhy označuje za zároveň realistické i ambiciózní, neziskové organizace a přinejmenším část europoslanců mu právě nedostatek ambicí vytýká. Některé průmyslové asociace upravený balíček v první reakci uvítaly jako krok dobrým směrem.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENÁŘ
UDÁLOSTÍ

Studie prokázala
zastavení nárůstu
emisí CO₂

Obchod s elektřinou
a plynem pod
dřobnohledem ACER

STUDIE PROKÁZALA ZASTAVENÍ NÁRŮSTU EMISÍ CO₂

Podle studie vypracované vědci z University of East Anglia v britském Norwichi ve spolupráci s organizací Global Carbon Project jednoznačně dochází k pozitivnímu vývoji v oblasti globálních emisí oxidu uhličitého (CO₂).

Ty totiž podle autorů studie vykazaly v roce 2014, tedy poprvé v období celosvětového ekonomického růstu, pokles. Doposud emise od roku 2000 v průměru každoročně stoupaly o 2 až 3 %.

Zpráva vyznívá ještě lépe v souvislosti s předpokladem Mezinárodního měnového fondu, který předpovídá růst globální ekonomiky o 3,1 %. Výzkumníci uvádějí, že za změnou stojí několik podstatných faktorů.

Prvním z nich je pokles využívání uhlí v Číně, kde více než polovina nových energetických zdrojů využívá jiné materií než uhlí, ať už se jedná o nukleární, větrnou či solární energetiku.

Druhým faktorem je klesající růst poptávky po ropě a třetím naopak rychlejší růst obnovi-

telních zdrojů energie (OZE) ve světě. Autoři dodávají, že dochází k rekordnímu nárůstu větrných a solárních kapacit. Pro rok 2015 dokonce vědci očekávají pokles emisí o 0,6 %.

Autoři ovšem zároveň varovali, že před světem nadále zůstává dlouhá cesta k dosažení

„takřka nulových“ emisí a upozorňují, že úspěch v tomto úsilí značně závisí na tom, zda země jako Čína nebo Indie udrží nastavený trend. Čína byla v roce 2014 odpovědná za 27 % globálních emisí, na druhém místě se umístily Spojené státy s 15 %, následované Evropskou unií (10 %).

Studie prokázala
zastavení nárůstu
emisí CO₂

Obchod s elektřinou
a plynem pod
dřobnohledem ACER

OBCHOD S ELEKTŘINOU A PLYNEM POD DROBNOHLEDEM ACER

Koncem listopadu vydala Agentura pro spolupráci energetických regulátorů (ACER) ve spolupráci se Sdružením evropských energetických regulátorů (CEER) již čtvrtou zprávu monitorující vývoj na trzích s elektřinou a zemním plynem v EU v průběhu roku 2014.

Agentura v ní konstatuje pozitivní vývoj v oblasti integrace trhů s energiemi, které představovaly jeden z důvodů pokračujícího poklesu velkoobchodních cen, společně s nárůstem podílu obnovitelných zdrojů a poklesem poptávky po zemním plynu. Rovněž přeshraniční obchodování s elektřinou bylo v tomto období snazší, neboť propojení trhů (*market coupling*) pro denní trh se rozšířilo z 28 na 40 přeshraničních profilů v rámci EU, což přispělo k jejich lepšímu využívání. Pokles ve velkoobchodních cenách energií se však nepromítl do cen maloobchodních, kdy ceny elektřiny narostly v průměru o 2,6 %, resp. o 2,1 % v případě zemního plynu. Největší dopad na výslednou

cenu však neměla energetická složka ceny, ale složka neenergetická, která se na cenách podílela v celoevropském průměru 60 % v případě elektřiny a 50 % v případě zemního plynu. Zpráva rovněž konstatuje, že po sedmi letech plného otevření trhu se stále vyskytuje regulace cen pro koncové uživatele – regulované ceny elektřiny pro domácnosti se stále vyskytují v 17 zemích (v 11 státech pro průmysl), zatímco regulované ceny zemního ply-

nu pro domácnosti je možné pozorovat ve 13 státech EU (v 10 zemích jsou regulované i pro průmysl). Řada spotřebitelů i nadále nevyužívá možnosti změnit dodavatele elektřiny nebo zemního plynu a ušetřit tak na platbách za energie – světlými výjimkami jsou při spotřebě elektřiny a zemního plynu zákazníci ve Velké Británii, Belgii a Portugalsku, resp. při spotřebě elektřiny zákazníci z České republiky a Německa.

Polsko zahájí tendr
na výstavbu jaderné
elektrárny

Všechny operační pro-
gramy na období 2014-
2020 jsou přijaty

POLSKO ZAHÁJÍ TENDR NA VÝSTAVBU JADERNÉ ELEKTRÁRNÝ

Na konci listopadu **tiskové agentury oznámily**, že Polsko hodlá ještě do konce tohoto roku zahájit výběrové řízení na výstavbu své první jaderné elektrárny.

Země má o atomovou energetiku dlouhodobý zájem, trvající, byť s rozdílnou intenzitou, řadu let; nyní se tedy zdá, že tento zájem získává **značně konkrétnější obrysy**. Polsko od výstavby reaktorů očekává snížení své vysoké závislosti na uhelné energetice, a tím i výrazný skok k naplnění svých ekologických závazků vůči Evropské unii. Do tendru se přihlásilo celkem pět uchazečů. Dvě americko-japonské firmy GE-Hitachi Nuclear Energy Americas a Westinghouse Electric Company, francouzská Areva, korejská KEPC a kanadská společnost SNC-Lavalin Nuclear. Polská strana v současnosti již disponuje studii,

kteřá má sloužit jako základní stavební kámen pro konečné posouzení vlivu na životní prostředí (EIA), o jejíž předběžnou verzi požádala polská strana v srpnu tohoto roku. V polovině příštího roku by mělo dojít ke zve-

řejnění předběžného hodnocení, které bude mít na starost společnost PGE EJ 1, která za projekt z polské strany odpovídá. Mezi další kroky by měla patřit příprava investičního a finančního plánu projektu, očekávaná zhruba na začátek roku 2017. K dokončení tendru by mohlo dojít již v roce 2019, pochopitelně pokud Poláci svůj zájem o projekt udrží.

Nově zvolená vláda konzervativní strany Právo a spravedlnost (PiS) oznámila, že hodlá zachovat uhlí jako páteřní zdroj polské energetiky, nicméně nemělo by se tak stát na úkor zrušení jaderného programu. V případě úspěchu by první blok atomové elektrárny měl začít fungovat již v horizontu deseti let (podle některých zpráv se jedná o rok 2029). Zpráva o konkrétním probuzení polského jaderného programu přichází v době oživení některých projektů jaderné energetiky, jako je např. vstup čínské společnosti CGN do stavby dalších bloků rumunské elektrárny Cernavoda. Čínský partner rovněž nedávno přistoupil do projektů atomových elektráren v Argentině a ve Velké Británii.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENÁŘ
UDÁLOSTÍ

Polsko zahájí tendr
na výstavbu jaderné
elektrárny

Všechny operační pro-
gramy na období 2014-
2020 jsou přijaty

VŠECHNY OPERAČNÍ PROGRAMY NA OBDOBÍ 2014-2020 JSOU PŘIJATY

Posledním operačním programem, který Evropská komise v rámci nového programového období 2014-2020 přijala, byl **nový regionální program pro italský region Kampánie** v hodnotě více než 4 miliard EUR, přičemž více než 3 miliardy EUR poskytne EU z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF).

Oficiálně tak bylo zahájeno období implementace nového programového období. Komisařka pro regionální politiku Corina Crețu uvedla:

„Jsem ráda, že jsme přijali všechny operační programy ERDF na období 2014–2020. Disponujeme teď solidními, na výsledky zaměřenými investičními balíčky, které pomohou regionům a městům dosáhnout cílů EU v oblasti růstu a vzniku nových pracovních míst. Nyní je na těchto regionech a městech, aby provedly programy včas, aby vybraly kvalitní projekty a zajistily účinné a strategické využití fondů v praxi.“

nout cílů EU v oblasti růstu a vzniku nových pracovních míst. Nyní je na těchto regionech a městech, aby provedly programy včas, aby vybraly kvalitní projekty a zajistily účinné a strategické využití fondů v praxi.“

Očekávané výsledky operačních programů v období 2014–2020 a jejich přispění k cílům

EU v oblasti růstu a pracovních míst, k investičnímu plánu a prioritám Komise na příštích deset let byly zveřejněny a podrobně popsány ve sdělení **Investice do pracovních míst a růstu – maximalizace příspěvku evropských strukturálních a investičních fondů**, které bylo zveřejněno 14. prosince 2015.

Významná reforma fungování Tribunálu

VÝZNAMNÁ REFORMA FUNGOVÁNÍ TRIBUNÁLU

Rada EU počátkem prosince přijala **novelu stávajícího statutu Soudního dvora EU (SDEU)**.

V důsledku této změny dochází k reformě Tribunálu jakožto soudu prvního stupně a jednoho z celkem tří soudů EU s cílem zajistit jeho řádné fungování zejména s ohledem na narůstající agendu tohoto soudu. K nárůstu počtu projednávaných věcí před Tribunálem došlo v uplynulých letech, kdy se za posledních 5 let zvýšil nápad soudu více jak dvojnásobně. V pozadí nové úpravy je především záměr zajistit účastníkům řízení řádný přístup k ochraně jejich práv v přiměřené době. V rámci zmiňované reformy, která by měla být účinná od konce roku 2015, dojde v následujícím období k výraznému navýšení počtu soudců Tribuná-

lu. Současně nová úprava statutu počítá i s budoucím spojením Tribunálu se Soudem

pro civilní službu. Po dokončení procesu transformace Tribunálu bude počet jeho

soudců navýšen celkem o 21. Toto výrazné navýšení odborné personální základny by se mělo příznivě projevit na délce řízení a současně by mělo umožnit ve větší míře senátní rozhodování v judičiální praxi soudu.

Celý proces transformace bude ukončen do roku 2021, kdy navíc SDEU získá legislativní iniciativu k doplnění svého statusu v případě požadavků vzešlých z rozhodovací praxe.

Do budoucna lze očekávat další nárůst agendy Tribunálu zejména z důvodu posilování kompetencí unijních orgánů, především v bankovním sektoru a rovněž v důsledku jeho spojení se Soudem pro civilní službu. Reforma Tribunálu si na nákladech vyžádá částku 13,5 milionu EUR ročně.

Ačkoliv se tato částka může z prvního pohledu zdát vysoká, jde o zcela odůvodněný náklad ve srovnání s veškerými nároky uplatněnými před tímto soudem z titulu náhrady škody za nepřiměřenou délku soudního řízení, jejichž celková výše činí takřka 27 milionu EUR.

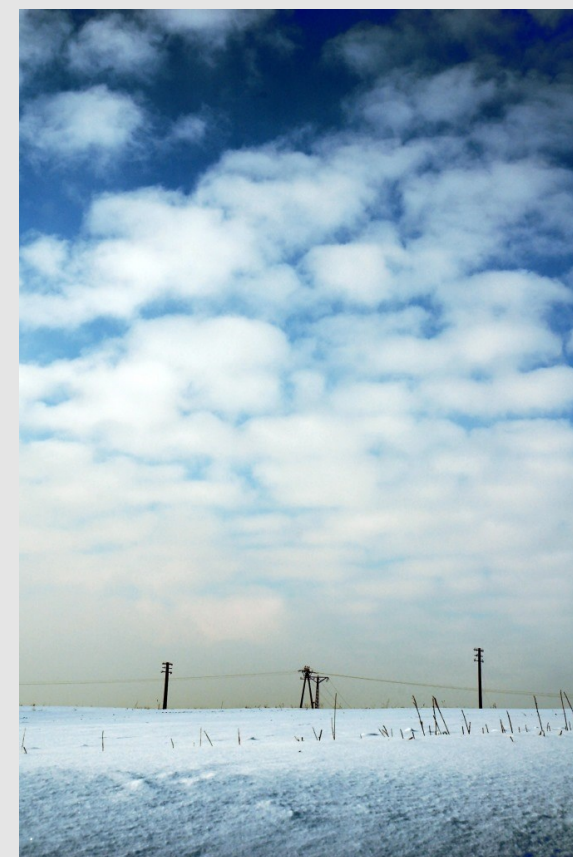
**Pravidelný zimní
výhled ENTSO-E****PRAVIDELNÝ ZIMNÍ VÝHLED****ENTSO-E**

Tak jako každý rok, i letos vydalo počátkem prosince evropské sdružení provozovatelů přenosových elektrizačních soustav (ENTSO-E) zimní výhled přiměřenosti výrobních kapacit v Evropě.

Zimní výhled analyzuje rovnováhu mezi předpokládanou spotřebou a dostupnými kapacitami pro každý týden od začátku prosince 2015 do začátku dubna 2016 ve třiceti čtyřech evropských státech, poprvé byla analýza rozšířena i na Turecko. Výhled zároveň obsahuje zhodnocení balance výroby a spotřeby elektřiny pro období od června do září 2015, pro toto období se snaží identifikovat ohrožení bezpečnosti dodávek elektřiny a zároveň nabízí opatření navrhovaná provozovateli přenosových soustav, která mohou těmto ohrožením buď předcházet, nebo je úspěšně řešit. Pro úplnost dodejme, že hodnocení přiměřenosti probíhá na třech úrovních: po individuální stát, na celoevropské úrovni, kde se bere v úvahu rovněž možnost pomoci ze sousedních států, a dodatečný probablistický

přístup pro státy/regiony s potenciálními problémy s výrobní přiměřeností. Hlavním vzakzem zprávy je obecné konstatování, že Evropa i pro tuto zimu disponuje dostatečnými zdroji výroby jak pro běžné tak pro výjimečné podmínky. Některé země sice budou závislé na dovozu elektřiny od svých sousedů, přeshraniční přenosové kapacity jsou však pro tento dovoz na příslušných profilech dostatečně dimenzovány. Dostatečná přiměřenost by tak měla ve všech státech být zajištěna díky flexibilitě přeshraničních propojení, opatření na straně poptávky u velkých průmyslových zákazníků nebo aktivaci strategických rezerv. Nejrizikověji se však jeví v analýzách ENTSO-E Polsko, jehož výrobní kapacita nemusí v případě silné zimy dostát poptávce; Polské přeshraniční profily jsou však často omezeny nevizovanými přetoky elektřiny vyráběné v německých větrných parcích, čímž mohou vážně ohrozit bezpečnost dodávek v Polsku. Zpráva proto doporučuje přijmout co nejrychlejší opatření pro zajištění dostatečné volné kapacity na polských profilech. Při silné zimě se mohou objevit krizové situace rovněž v Belgii, Francii a Velké Británii, a to především z důvodu odstavených jaderných nebo uhelných elektráren. V těchto zemích je však situace lepší

než vloni, protože ve Francii a Belgii došlo za poslední rok k navýšení objemu elektřiny, o který lze v případě nouze na smluvním základě snížit spotřebu, zatímco ve Velké Británii došlo k uzavření smluv na dodatečný objem regulační energie na vyrovnávacím trhu.

Zprávy z Paříže

ZPRÁVY Z PAŘÍŽE

Ve dnech 30. listopadu až 12. prosince hostila Francie v Le Bourget, severovýchodní části Paříže, 21. konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (COP21), které předsedal francouzský ministr zahraničních věcí Laurent Fabius. Jednalo se o jednu z historicky největších mezinárodních konferencí o klimatu, které se účastnilo na 20 tisíc delegátů, 20 tisíc hostů a 3 tisíce novinářů.

Jaký je výsledek konference?

Nová mezinárodní dohoda o ochraně klimatu nahradí Kjótský protokol a začne platit od roku 2020. V dubnu 2016 začne roční ratifikační proces, který si vyžádá souhlas parlamentů 55 států s minimálním podílem 55 % na globálních emisích. K dohodě se připojili největší světoví emitenti skleníkových plynů jako Čína, USA nebo Indie, změny klimatu tak byly uznány za celosvětový statek. Dohoda zavazuje všechny státy - jak vyspělé, tak

rozvíjející se - udržet zvyšování teploty výrazně pod dvěma stupni Celsia a co nejvíce se přiblížit hodnotě 1,5 stupně. Přihlíží k tomu, že snižování emisí skleníkových plynů bude trvat v rozvojových státech déle. Samotné vnitrostátně stanovené příspěvky (Intended National Determined Contribution - INDC) závazné nejsou. Snižování emisí a adaptace na změny klimatu v nejhudších státech se bude financovat z veřejných i ze soukromých zdrojů. Do roku 2025 má dojít ke shodě na výši finanční podpory určené pro rozvojové země, minimálně to bude 100 mld. USD ročně. Kjótský protokol z roku 1997 byl podepsán 82 zeměmi a v celé šíři nenabyl nikdy účinku. USA a Rusko nebyly zahrnuty a země, které nesplnily své odsouhlasené snížení emisí, nečelily žádným sankcím.

Jak probíhala jednání?

Během prvního víkendu schválili delegáti návrh 48stránkového dokumentu, který předložil řadu možností a byl na začátku druhého týdne projednán ministry. Jedním z hlavních problémů byla otázka diferenciac, protože mnoho zemí nebylo ochotno změnit způsob,

jakým jsou země děleny na rozvinuté a rozvojové podle úmluvy OSN z roku 1992. Některé africké země prosazovaly výslovnou zmínku o jejich kontinentu, francouzské předsednictví v tom ale spatřovalo ohrožení vyváženosti textu.

Přetrvávající neshody vedly k prodloužení konference o den. 24 hodin před prodlouženým termínem se americký prezident Obama obrátil telefonicky na čínského prezidenta Xi Jinpinga, aby napomohl vyřešit poslední detaily, stojící v cestě ambiciózní dohodě. Prezident Obama, který se účastnil začátku konference spolu s desítkami dalších světových lídrů, mluvil v posledních dnech vyjednávání osobně také s indickým premiérem Narendra Modim.

Závěr konference měl další zpoždění kvůli USA, které požadovaly v odstavci týkajícím se závazků rozvinutých zemí ke snížení emisí skleníkových plynů změnit výraz musí na měly by, aby neimplikoval právní závaznost. To spustilo další vlnu nevole u Turecka, podle kterého OSN žádalo přespříliš a u Nikaraguy, podle které je zásadní nesoulad mezi

Zprávy z Paříže

tím, co dokument uznává za nutné udělat a tím, co navrhuje udělat. Stejnou výtku na konci jednání měla celá řada států, nicméně nechtěly ohrozit výsledek. Jediná Nikaragua se odmítla pod dohodu připojit. Podle některých neověřených zdrojů zemi jejího prezidenta přemluvil až papež František.

Jak probíhala příprava konference?

Před samotnými vyjednáváními v Paříži proběhlo několik kol jednání o podobě textu dohody. Posledním formálním jednáním bylo říjnové jednání v Bonnu, kde se 23. října 1300 delegátů ze 195 zemí shodlo na 51 stránkovém negociačním textu, který byl základem pro klimatickou dohodu v Paříži.

Při jednání z 11. června byl původní 89 stránkový dokument pracovní skupiny zúžen o pouhé čtyři stránky. Hlavní příčinou problémů, které zpomalily proces, byla definice příspěvků rozvojovým zemím pro zmírnění změny klimatu.

Posledním jednáním před COP21 bylo neformální jednání 62 ministrů v Paříži ve dnech 8. - 10. listopadu (tzv. „pre-COP“). Na agendě nebylo jednání o znění textu schváleného v Bonnu, ale příprava na pařížskou konferenci v oblastech: ambice, spravedlnost, post-2020 financování, opatření před rokem 2020. Ministři jednali také se zástupci občanské společnosti.

Lišilo se letošní 21. zasedání konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu od minulých zasedání?

Lišilo se velkou přípravou před samotnou

konferencí, intenzivní účastí napříč veřejným i soukromým sektorem, množstvím dobrovolných iniciativ a závazků ze strany všech aktérů směřujících k ochraně klimatu i ambicí uspět. Již před samotnou konferencí se více než 160 států zavázalo k dobrovolným závazkům k ochraně klimatu. Poprvé konference spojila v přijímání závazků státy a nestátní aktéry.

Celá konference byla doprovázena řadou doprovodných akcí, projektů a opatření. Díky všem těmto opatřením se do textu dostalo i využití tržních nástrojů, a to zejména v oblasti uhlíkových trhů. Zesílilo i zapojení soukromého finančního sektoru, ať již ze strany OECD či ze strany EU nebo Německa.

Podstatné jsou i závazky ze strany měst, neboť například v rámci EU připadá na města 80 % spotřebované energie.

Jejich ambice svědčí o tom, že se stávají samostatnými aktéry energetické a klimatické politiky, bez ohledu na vlády států.

Zprávy z Paříže

Jací nestátní aktéři?

Zastoupena by široká škála neziskových organizací, od environmentálních, přes genderové, až po církevní. Odkazovali na naplňování nových Cílů udržitelného rozvoje a vzájemnou propojenost výzev jako odstranění chudoby, omezení diskriminace, posílení svobody a bezpečnosti s ochranou planety.

V červnu vydal papež František 192 stránkovou [encykliku o ochraně životního prostředí](#) nazvanou *Laudato si'* (Tobě buď chvála) a vyzval k odpovědnosti za péči o společný dům, k hledání nového životního stylu a nových koncepcí ekonomie a pokroku.

Průmysl se spojil k diskusím v květnu a v září během zasedání *Business Dialogue*. Zaměřil se na projednání cen uhlíku, sdílení zkušenosti s implementací a výměnu názorů na možný vývoj. Při samotné konferenci se generální ředitel ČEZ Daniel Beneš spolu s generálními řediteli největších evropských energetik v Magrittově iniciativě se shodl zejména na tom, že hlavním opatřením pro boj s klimatickou změnou musí být tržní nástroje a především uhlíkové trhy, které dokáží

motivovat k investicím do nízkoemisních moderních technologií.

Jaké závazky nestátních aktérů se přijaly?

Nestátní aktéři registrují své závazky v rámci Nestátní zóny pro klimatické aktivity (NAZCA), která byla za tímto účelem v Akční agendě Lima-Paříž vytvořena. Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) předpokládá, že NAZCA bude zprostředkovávat aktuální stav plnění závazků. ČEZ dobrovolně deklaroval závazek zlepšit energetickou účinnost a snížit měrné emise CO₂ na vyrobenou MWh elektřiny v České republice o 46 % do roku 2020 oproti roku 2001. Závazky evropských energetických společností se liší - od zavedení interní ceny uhlíku až po snížení emisí CO₂ v určitém období nebo na konkrétních zařízeních.

Jakou pozici zastávala Česká republika?

Pozice České republiky byla součástí mandátu Evropské unie. Česká republika je na dobré cestě ke splnění závazků vyplývajících z

Kjótského protokolu. Spolu s EU a jejími členskými státy předložila vnitrostátně stanovený příspěvek a přijala ambiciózní závazek do roku 2030 dále snížit emise skleníkových plynů nejméně o 40 % ve srovnání s rokem 1990. Nová Politika ochrany klimatu v ČR vytvoří předpoklady k přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku do roku 2050. Soustředí se na opatření pro snižování emisí skleníkových plynů, a uhlíkovou náročnost v odvětvích energetiky, průmyslu, dopravy, odpadů, zemědělství a lesnictví. Rozpočet na tato opatření dosáhne do roku 2020 více než 2 miliardy eur.

Kdo se konference účastnil z ČR?

Českou delegaci vedl ministr životního prostředí Richard Brabec a Pavel Zámyslický, ředitel odboru změny klimatu, Ministerstvo životního prostředí ČR. Za průmysl se zúčastnil generální ředitel ČEZ Daniel Beneš v rámci tzv. Iniciativy Magritte a rovněž Ivo Hlaváč, ředitel divize vnější vztahy a regulace, jako zástupce evropského svazu průmyslu BusinessEurope.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

18.-21. LEDNA 2016

hostí Abú Zabí za účasti a podpory globálních firem energetický veletrh s názvem World Future Energy Summit 2016. Součástí akce je rovněž tematická konference.

[Více informací ►►](#)

21.-22. LEDNA 2016

hostí Paříž mezinárodní energetickou konferenci s názvem ICEESD 2016. Hlavními tématy této akce jsou kromě energetiky rovněž oblast životního prostředí a udržitelného rozvoje.

[Více informací ►►](#)

25.-26. LEDNA 2016

se v Londýně uskuteční konference zaměřená na energetiku Blízkého východu a severní Afriky s důrazem na těžbu ropy. Mezi mluvčími dominují představitelé tamního ropného průmyslu, ale účast přislíbila rovněž řada jejich evropských kolegů.

[Více informací ►►](#)

27.-28. LEDNA 2016

hostí Berlín již čtvrtý ročník summitu INDS 2016 zaměřeného na problematiku ukončování provozu jaderných elektráren.

[Více informací ►►](#)

28.-29. LEDNA 2016

proběhne v Istanbulu čtvrtý ročník výroční konference a veletrhu s názvem Turkish Energy Leaders Forum. Akce je primárně zaměřena na solární, větrnou, vodní a geotermální technologii.

[Více informací ►►](#)

